VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 209)

z dnia 25 listopada 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 209)

25 listopada 2014 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk nr 2847).

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Hajduk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, prof. dr hab. **Karol Weitz** członek Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego wraz ze współpracownikami oraz **Tomasz Janik** prezes Krajowej Rady Notarialnej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Kwiatkowska**, **Barbara Orlińska** i **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Magdalena Klorek** i **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam kworum. Witam państwa posłów. Witam pana Wojciecha Hajduka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami. Witam wszystkich gości, którzy przyjęli nasze zaproszenie i osoby uczestniczące w dzisiejszym posiedzeniu.

Państwo posłowie otrzymali porządek dzienny. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała porządek dzienny. Informuję państwa, że opinia prawna Biura Analiz Sejmowych autorstwa dr Przemysława Sobolewskiego do omawianego projektu ustawy jest dostępna na państwa tabletach. Na wstępie pragnę też poinformować państwa posłów, że pierwsze czytanie projektu odbyło się na posiedzeniu Sejmu w dniu 6 listopada 2014 r. W związku z powyższym proponuję, żeby Komisja przystąpiła do szczegółowego rozpatrzenia projektu. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła wniosek. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Proszę pana ministra Wojciecha Hajduka o krótkie przypomnienie uzasadnienia projektu, ponieważ sprawy te były omawiane w pierwszym czytaniu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Wojciech Hajduk:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, postaram się w kilku słowach nakreślić cele wprowadzanej zmiany. Mianowicie projekt wprowadza zasadę odesłania do konkretnych aktów prawa unijnego zamiast do przepisów odrębnych, tego dotyczą pierwsze przepisy zawarte w projekcie, a jego głównym celem jest uzupełnienie o regulacje rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady: nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonania w sprawach cywilnych i handlowych oraz nr 606/2013 w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych. Rozporządzenia te wprowadzają system automatycznej wykonalności, tzn. obowiązek i możliwość wykonywania tytułów egzekucyjnych, które są tytułami wykonawczymi, bez potrzeby nadawania im klauzuli wykonalności. Rozporządzenia nie mają charakteru zupełnego, stąd zachodzi potrzeba wprowadzenia przepisów umożliwiających ich funkcjonowanie w systemie naszego prawa, zarówno w odniesieniu do orzeczeń, ugód

i dokumentów polskich, jak i orzeczeń, ugód i dokumentów zagranicznych, które mają być wykonywane na terenie Polski.

Jedną z głównych regulacji jest rezygnacja z klauzuli wykonalności jako warunku uzyskania tytułu wykonawczego. W szczególności, można powiedzieć w dużym uproszczeniu, że klauzulę wykonalności zastępuje się zaświadczeniami bądź wyciągami z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych, w różnym zakresie w odniesieniu do różnych rozporządzeń. W odniesieniu do rozporządzenia nr 1215 będą to zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych. Jeżeli chodzi o rozporządzenie nr 4/2009 są to wyciągi z orzeczeń, ugód i innych dokumentów, a w odniesieniu do rozporządzenia nr 606/2013 są to również zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych. Wprowadzono w księdze czwartej Kodeksu postępowania cywilnego regulację dotyczącą uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych z innych państw członkowskich w systemie automatycznej wykonalności. Są to szczegółowe regulacje, do których Komisja na pewno się za chwilę szczegółowo odniesie, więc nie będę ich dokładnie omawiał. Składanie wniosków wymaga również uregulowania kwestii kosztów, więc projektowane przepisy dotyczą również tej kwestii. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy przed rozpoczęciem szczegółowego rozpatrzenia projektu ktoś z państwa posłów chciałby się wypowiedzieć? Nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do pracy w Komisji i szczegółowego rozpatrzenia projektu z druku nr 2847. Czy do tytułu ustawy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę uprzejmie, panie mecenasie.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Biuro Legislacyjne zgłasza uwagę. Otóż projekt z druku nr 2847 jest projektem wykonującym prawo Unii Europejskiej. Powinien naszym zdaniem zawierać odnośnik wskazujący, że niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzeń, które są wskazane w projekcie nowelizacji. Dlatego też proponujemy dodać odnośnik nr 1 w brzmieniu: „Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia […]" – nie chciałbym wymieniać wszystkich tytułów rozporządzeń, ale chodzi o rozporządzenia, które znajdują się na s. 7 projektu z druku. Tam wskazane są wszystkie rozporządzenia. Proponujemy, ażeby odnośnik nr 1otrzymał właśnie takie brzmienie: „Niniejsza ustawa służy stosowaniu" i wymienić wszystkie rozporządzenia z odnośnika nr 2. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze? Dziękuję bardzo. Rozumiem, że będzie to forma poprawki? Proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca, powinniśmy uznać, że jest to poprawka legislacyjna. Nie ma więc potrzeby wnoszenia poprawki na piśmie przez któregoś z posłów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy w tej sytuacji do tytułu ustawy wraz z uzupełnieniem zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne ktoś z państwa posłów zgłasza uwagi? Nie słyszę. Dziękuję, stwierdzam, że tytuł został zaakceptowany przez Komisję.

Czy do zdania wstępnego art. 1 są uwagi państwa posłów? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że zdanie wstępne zostało przyjęte przez Komisję.

Przechodzimy do zmiany nr 1. Czy są uwagi do zmiany nr 1? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana nr 1 została zaakceptowana przez Komisję.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 2? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała zmianę nr 2.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 3? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 3. Bardzo proszę, panie przewodniczący. Proszę bardzo, pan poseł Ryszard Kalisz.

Poseł Ryszard Kalisz (niez.):

Chociażby w zmianie nr 2 używamy cały czas pojęcia „powód", a przecież to jest już etap egzekucji. Czy nie powinniśmy używać pojęcia „wierzyciel"? Panie ministrze?

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę bardzo, panie ministrze. Proszę się odnieść do tej propozycji.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Proszę państwa, art. 1 dotyczy postępowania nakazowego w europejskim postępowaniu nakazowym.

Poseł Ryszard Kalisz (niez.):

Mówię o zmianie nr 2. Jak pan zobaczy w drugim wersie „i powód wyraża na to zgodę", a przecież nie mamy już postępowania sądowego, tylko mamy postępowanie egzekucyjne. Dlaczego nie?

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Jesteśmy na etapie rozpoznawczym postępowania nakazowego.

Poseł Ryszard Kalisz (niez.):

A, w europejskim postępowaniu nakazowym. Dobrze, przepraszam.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Chcę przypomnieć, że mamy tutaj dwa elementy. Pierwszy to wprowadzenie…

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do zmiany nr 4. Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 4? Nie słyszę, dziękuję. Komisja przyjęła zmianę nr 4.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 5? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 5.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 6? Nie słyszę, dziękuję. Komisja zaakceptowała zmianę nr 6.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 7? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 7.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 8? Proszę bardzo, panie mecenasie, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca, mamy tutaj uwagę o charakterze doprecyzowującym. Proponujemy, ażeby w art. 795^1 w § 1 po wyrazach „w postaci orzeczenia sądu lub ugody" dodać wyrazy „zawartej przed sądem lub zatwierdzonej przez sąd". Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Panie ministrze? Nie ma sprzeciwu. Czy są uwagi do doprecyzowanej przez Biuro Legislacyjne zmiany nr 8? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że zmiana nr 8 została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 9? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Do zmiany nr 9 do lit. a mamy drobną uwagę. Proponujemy, ażeby po wyrazach „na wniosek dłużnika uchyla" dodać wyraz „to", aby koniec zdania brzmiał „na wniosek dłużnika uchyla to zaświadczenie". Wskazujemy też na następujący fakt, iż w uzasadnieniu wnioskodawcy wskazują, że podstawą do zmiany w art. 795^4 jest zastąpienie odrębnych przepisów, które są w tej chwili w artykule przepisami odpowiedniego rozporządzenia. Dlatego też proponujemy, ażeby pozostałą część przepisu pozostawić w brzmieniu dotychczasowym. Zmienić jedynie odrębne przepisy na przepisy rozporządzenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze. Dziękuję bardzo. Czy do zmiany nr 9 po doprecyzowaniu są uwagi państwa posłów? Nie słyszę, dziękuję. Zmiana nr 9 została zaakceptowana przez Komisję.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 10? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 10.

Czy są uwagi do zmiany nr 11? Nie słyszę, dziękuję. Zmiana nr 11 została przyjęta przez Wysoką Komisję.

Czy państwo posłowie zgłaszają uwagi do zmiany nr 12? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę uprzejmie, pani mecenas.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, mam uwagę redakcyjną dotyczącą proponowanej zmiany. Chcielibyśmy, aby § 1 otrzymał następujące brzmienie: „1. Sąd, który wydał orzeczenie w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, wydaje na wniosek zaświadczenie dotyczące tego orzeczenia określone w przepisach rozporządzenia nr 861/2007, jeżeli spełnione są warunki określone w tym rozporządzeniu.”. Naszym zdaniem przepis w zaproponowanym brzmieniu jest czytelniejszy. Zmiana jest wyłącznie redakcyjna.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy pan minister? Dziękuję. Czy zmiana nr 12 z poprawką redakcyjną zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne budzi jakieś wątpliwości? Nie ma uwag do tej zmiany. Dziękuję. Stwierdzam, że zmiana nr 12 z poprawką redakcyjną zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne została przyjęta przez Komisję.

Czy do zmiany nr 13 są uwagi ze strony państwa posłów? Proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, analogiczna poprawka, chcielibyśmy również redakcyjnie poprawić przepis, zarówno w ust. 1, 2, jak i w 3. Proponujemy, aby w ust. 1 wyrazy „Sąd, który je wydał, wydaje na wniosek określone w rozporządzeniu zaświadczenie” zastąpić wyrazami „Sąd, który je wydał, wydaje na wniosek zaświadczenie na potrzeby uznania lub wykonania tego orzeczenia w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej określone w rozporządzeniu.”. Poprawka polega wyłącznie na zmianie szyku zdania. To samo w § 2, wyrazy „wydaje na wniosek określone w rozporządzeniu zaświadczenie na potrzeby wykonania tej ugody w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej” zastąpić wyrazami „sąd, przed którym zawarto ugodę albo który ją zatwierdził, wydaje na wniosek zaświadczenie na potrzeby wykonania tej ugody w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej określone w rozporządzeniu”. Analogicznie, konsekwentnie w § 3 wyrazy „sąd rejonowy, w którego okręgu sporządzono tytuł, wydaje na wniosek określone w rozporządzeniu zaświadczenie” i dalej jak w druku zastąpić wyrazami „sąd rejonowy, w którego okręgu sporządzono tytuł, wydaje na wniosek zaświadczenie na potrzeby wykonania tego tytułu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej określone w rozporządzeniu”. Poprawka czysto redakcyjna, przed posiedzeniem Komisji konsultowaliśmy ją z rządem obawiając się dokonania jakiejś zmiany merytorycznej. Uzyskaliśmy aprobatę, tak że prosimy o przyjęcie tych zmian.

Natomiast jeśli mogę, pani przewodnicząca, kolejne dwie poprawki również dotyczą zmiany nr 13, ale kolejnego artykułu.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

To może za chwilę. Spróbujmy się odnieść już do tej poprawki. Pan minister akceptuje, tak? Czy są może uwagi państwa posłów do omówionej zmiany nr 13 z poprawką redakcyjną zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne? Nie słyszę, dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka została przez Komisję zaakceptowana.

Teraz poproszę artykułami. Czy do art. 795^{11} w zmianie nr 13 są uwagi? Biuro Legislacyjne ma propozycję. Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zmiana ma charakter redakcyjno-legislacyjny. Początkowo wydawało nam się, iż należałoby art. 795^{11} uzupełnić o to, jaki rodzaj postanowienia ma na myśli wnioskodawca, a później ustawodawca. Natomiast po konsultacjach doszliśmy do wniosku, iż postanowienia, o których mowa w tym przepisie są to wszystkie postanowienia, jakie mogą być wydane na podstawie art. 795^{10} § 1–3. W związku z tym przepis powinien być w naszej ocenie oznaczony jako § 4 w art. 795^{10},

czyli w jednostce poprzedzającej, natomiast samego brzmienia byśmy nie zmieniali, tylko przenieśli go do przepisu wyżej.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie ministrze, o stanowisko. Akceptujecie państwo, dziękuję. Czy do tego artykułu i poprawki zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne są uwagi państwa posłów? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że przyjęliśmy propozycję zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne do art. 795^{11}.

Czy do art. 795^{12} są uwagi państwa posłów? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że art. 795^{12} został zaakceptowany przez Komisję.

Przechodzimy do Działu IIe. Czy do art. 795^{13} są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 795^{13} został zaakceptowany przez Komisję.

Czy do art. 795^{14} są uwagi? Jest, Biuro Legislacyjne. Proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, uwaga jest analogiczna w stosunku do tej, którą zgłaszaliśmy do art. 795^{11}. Chcielibyśmy, aby treść art. 795^{14} stała się § 4 w art. 795^{14}. W związku z tym, iż jest tu mowa o postanowieniu, które jest określone w § 1–3 art. 795^{13}, treść art. 795^{14} chcielibyśmy oznaczyć jako § 4 w art. 795^{13}.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę rząd o stanowisko. Rząd akceptuje taką propozycję. Dziękuję. Proszę teraz państwa posłów, czy do art. 795^{14} z poprawką zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne są uwagi? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała artykuł.

Czy do art. 795^{15} są uwagi państwa posłów? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że artykuł został zaakceptowany przez Komisję.

Przechodzimy do Działu IIf. Czy do art. 795^{16} są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja zaopiniowała pozytywnie art. 795^{16}.

Czy są uwagi państwa posłów do art. 795^{17}? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała artykuł.

Czy są uwagi państwa posłów bądź innych osób do art. 795^{18}? Nie ma, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała artykuł.

Czy są uwagi do art. 795^{19}? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała artykuł.

Przechodzimy do zmiany nr 14. Czy są uwagi do zmiany nr 14? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała zmianę nr 14.

Czy są uwagi do zmiany nr 15? Proszę, panie mecenasie, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Mamy uwagę i pytanie do strony rządowej, otóż chodzi nam o art. 820^{2} § 2, zdanie drugie, które brzmi: „Orzekając o ograniczeniu egzekucji do środków zabezpieczających, sąd określa sposób zabezpieczenia, stosując odpowiednio przepisy o sposobach zabezpieczenia roszczeń w postępowaniu zabezpieczającym.”. Wskazujemy tutaj na § 156 ust. 4 zasad techniki prawodawczej, który dopuszcza przedmiotowe określenie przepisów, natomiast pod pewnymi warunkami. Otóż, jeżeli daną instytucję prawną reguluje się całościowo, a wyczerpujące wymienienie przepisów prawnych do których się odsyła nie jest możliwe, można wyjątkowo odesłać do przepisów określonych przedmiotowo. Tutaj następuje takie przedmiotowe określenie przepisów. Wskazujemy też na fakt, iż w obowiązującym art. 820^{2} § 2 mamy odpowiednie stosowanie jedynie art. 747. W związku z tym pytanie do rządu, czy jest możliwość, ażeby wskazać precyzyjnie odpowiednie artykuły k.p.c., które miałyby tutaj zastosowanie, czy też jest to niemożliwe i w takiej sytuacji przedmiotowe określenie przepisów jest jedynym możliwym do zastosowania? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję, panie mecenasie. Proszę w imieniu rządu, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Będę prosił o udzielenie głosu panu profesorowi.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę pana profesora. Proszę się przedstawić.

Członek Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego prof. dr hab. Karol Weitz:

Karol Weitz, Uniwersytet Warszawski. Pani przewodnicząca, szanowne panie i panowie posłowie, w istocie rzeczy *de lege lata* odesłanie jest wprost do art. 747, ale już dzisiaj to odesłanie jest zbyt wąskie, ponieważ w przepisie chodzi nie tylko o wypadki zabezpieczenia roszczeń pieniężnych, których dotyczy art. 747 k.p.c., zresztą nie wymieniając nawet wszystkich sposobów zabezpieczenia tego rodzaju roszczeń. Chcemy, aby to było odesłanie przedmiotowe z uwagi na to, że może wchodzić w rachubę zarówno zabezpieczenie roszczenia pieniężnego, jak i niepieniężnego. Przepisy, które regulują te sposoby to nie tylko art. 747, ale i kilka następnych przepisów oraz art. 755 i następne. Jedynym sposobem, aby uniknąć ryzyka pominięcia któregoś ze sposobów zabezpieczenia jest odesłanie przedmiotowe. Jest ono po prostu bezpieczniejsze z punktu widzenia przyszłej interpretacji tego odesłania.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy po tych wyjaśnieniach jeszcze…

Legislator Łukasz Nykiel:

Przyjmujemy te wyjaśnienia.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Przyjmujecie państwo. Rozumiem, że możemy już teraz skierować pytanie do państwa posłów, czy do zmiany nr 15 po wyjaśnieniu dotyczącym art. 820^2 § 2 są uwagi? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że zmiana została zaakceptowana przez Komisję.

Przechodzimy do zmiany nr 16. Czy są uwagi do zmiany nr 16? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 16.

Czy są uwagi do zmiany nr 17? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 17.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany nr 18? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 18.

Czy są uwagi do zmiany nr 19? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 19.

Czy są uwagi do zmiany nr 20? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę nr 20.

Czy są uwagi do zmiany nr 21? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca, mamy szereg uwag do zmiany nr 21 z uwagi na fakt, że jest to zmiana bardzo rozległa, bo czterostronicowa. Proponowalibyśmy rozpatrywać tę zmianę artykułami. Natomiast zanim przejdziemy do rozpatrywania pierwszego artykułu, chciałbym zgłosić nasze uwagi do tytułu dodawanej księgi czwartej, oraz do tytułu w ramach tej księgi, jeśli pani przewodnicząca pozwoli.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, bardzo proszę. Oczywiście będziemy procedować artykułami, bo zmiana jest rzeczywiście rozległa, będzie to bardziej czytelne i przejrzyste. Proszę o propozycję do tytułu.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak, pani przewodnicząca, w pierwszej kolejności do zdania wstępnego „w części czwartej po księdze trzeciej dodaje się księgę czwartą w brzmieniu:". Proponujemy skrócić to polecenie nowelizacyjne „w części czwartej dodaje się księgę czwartą w brzmieniu:", wyrażenie „po księdze trzeciej" jest niepotrzebne, gdyż księga trzecia jest ostatnią księgą w tej części. To jest nasza pierwsza uwaga.

Natomiast do samego tytułu dodawanej księgi czwartej jest propozycja skreślenia odnośnika nr 2. Proszę zwrócić uwagę, że tytuł zawiera odnośnik nr 2 „Przepisy niniejszej księgi stosuje się do orzeczeń" itd. jak w druku. Proponujemy skreślić odnośnik, natomiast w konsekwencji dodać jako pierwszy artykuł w Tytule 1 księgi artykuł o tre-

ści odnośnika nr 2, czyli na roboczo art. 1153^{12a}, oczywiście on będzie w sprawozdaniu Komisji art. 1153^{13}, natomiast o treści następującej: „Przepisy niniejszej księgi stosuje się do orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych objętych zakresem zastosowania:" tu będą wymienione wszystkie rozporządzenia. Oczywiście nie ma konieczności podawania metryk tych rozporządzeń, jeżeli treść odnośnika znajdzie się w ustawie, która już zawiera skróty. Będziemy mogli się tymi skrótami posłużyć. To jest pierwsza uwaga, po prostu takich sformułowań nie stosujemy w odnośnikach, stosujemy je w treści normatywnej.

Co za tym idzie, jeszcze jedna uwaga tym razem do tytułu „Tytułu I", bo w Księdze Czwartej mamy Tytuł I „Wykonalność". Z uwagi na fakt, że dodamy art. 1153^{12a}, naszym zdaniem adekwatnym tytułem będzie „Przepisy ogólne" a nie „Wykonalność" i to są nasze uwagi do części wstępnej, tak można powiedzieć, czyli do tytułu księgi, natomiast oczywiście mamy jeszcze uwagi do poszczególnych artykułów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Za chwilę przejdziemy do poszczególnych artykułów. Proszę, panie ministrze, odnośnie do propozycji do zdania wstępnego. Nie ma uwag, dziękuję bardzo. Czy są uwagi państwa posłów do tytułu i zdania wstępnego z propozycją przedstawioną przez Biuro Legislacyjne? Nie słyszę, dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka została zaakceptowana przez Komisję.

Przechodzimy do art. 1153^{13}. Czy do tego artykułu są uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak, pani przewodnicząca, mamy uwagi do § 1, jak i § 2, który znajduje się na kolejnej stronie. Otóż, w § 1 w pkt 5 proponujemy po wyrazach „oraz pochodzące z tych państw" skreślić wyraz „członkowskich". Naszym zdaniem jest on niepotrzebny, wskazujemy na jeden z wcześniejszych punktów art. 1153^{13}, który nie zawiera sformułowania, że chodzi o państwa członkowskie. To jest pierwsza uwaga.

Natomiast druga uwaga dotyczy § 2. Proponujemy go skreślić, a raczej zastąpić jego brzmienie innym przepisem. Proponujemy inne sformułowanie, gdyż naszym zdaniem trudno byłoby odczytać normę, że „przepis § 1 pkt 6 stosuje się odpowiednio". Przypominamy, że § 1 zawiera katalog tytułów wykonawczych, więc „odpowiednie stosowanie" nie jest naszym zdaniem właściwą formą legislacyjną. Proponujemy skreślić § 2 z art. 1153^{13}, natomiast w konsekwencji po tym artykule, który będzie bez paragrafów, bo będzie zawierał jedynie przepisy z obecnego § 1, dodać art. 1153^{13a} (to jest oczywiście też robocze oznaczenie) o treści: „Orzeczenia wydane w państwach członkowskich Unii Europejskiej i obejmujące środki ochrony wchodzące w zakres zastosowania rozporządzenia nr 606/2013, które podlegają wykonaniu w inny sposób niż w drodze egzekucji stanowią podstawę wszczęcia postępowania wykonawczego.". Jest to tak naprawdę to samo, co w § 2, natomiast jest to inna forma legislacyjna, naszym zdaniem zgodna z zasadami techniki prawodawczej. Oczywiście treść przepisu konsultowaliśmy w dniu dzisiejszym z rządem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo, panie ministrze. Rząd akceptuje. Czy są uwagi państwa posłów do art. 1153^{13} po propozycji wniesionej przez Biuro Legislacyjne? Proszę bardzo, pan prezes.

Prezes Krajowej Rady Notarialnej Tomasz Janik:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, mam uwagę o charakterze bardziej ogólnym. Otóż oczywistym jest, że przepisy, które są implementacją rozporządzenia znajdują się w osobnym rozdziale, chociaż wyrażam uwagę, że „państwo członkowskie" jako pojęcie traktatowe powinno jednak zostać w ich brzmieniu, ale to na marginesie. Polska też jest krajem członkowskim. Oczywiście mam nieodparte wrażenie, że propozycja legislacyjna w art. 1153^{13} § 1 pkt 2 uprzywilejowuje akty notarialne innych państw członkowskich w stosunku do aktów notarialnych sporządzanych w Polsce. Otóż jest

wiele takich przypadków, kiedy dokumenty urzędowe nie wymagają żadnej klauzuli wykonalności w odróżnieniu od regulacji polskiej art. 776 i następnych. Dlatego wydaje się, dla zrównania i nieuprzywilejowywania dokumentów urzędowych państw członkowskich innych niż Polska (nie zgłosiliśmy tego wcześniej, ponieważ trochę z zaskoczenia dowiedzieliśmy się o tym etapie procesu legislacyjnego), że akty notarialne z art. 777 § 1 pkt 4, czyli dotyczące określonych, sprecyzowanych świadczeń i nie zawierają elementów ocennych powinny dla równowagi stać się tytułami wykonawczymi bez konieczności nadawania im klauzuli wykonalności. Dlatego, że czujemy się w sytuacji dość niekomfortowej, kiedy państwo polskie uprzywilejowuje obce dokumenty urzędowe, natomiast nasze akty podlegają dodatkowej kontroli w tym zakresie. Brakuje nam tutaj równowagi. Jest to uwaga o charakterze szerszym i być może nie do szybkiego rozpatrzenia, ale chciałem o tym powiedzieć. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę pana, panie ministrze, o odniesienie się do tego problemu.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Pani przewodnicząca, jeżeli mogę, to poproszę pana prof. Weitza o zabranie głosu w tym zakresie.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę uprzejmie, panie profesorze.

Członek KKPC prof. dr hab. Karol Weitz:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, panie i panowie, nie mam mowy o żadnym uprzywilejowaniu zagranicznych dokumentów urzędowych, w tym wypadku aktów notarialnych w stosunku do tego rodzaju aktów polskich. Gdy mamy polski akt notarialny, to dłużnik poddaje się egzekucji, a jego przekształcenie w tytuł wykonawczy uwarunkowane jest klauzulą wykonalności. Gdy mamy np. niemiecki, austriacki czy francuski akt notarialny objęty tym systemem, to on w państwie, z którego pochodzi zaopatrywany jest w zaświadczenie. Ono jest ekwiwalentem naszej klauzuli wykonalności, rozstrzyga o tym każde z rozporządzeń, więc nie ma mowy o żadnym uprzywilejowaniu w tym wypadku aktów notarialnych jako postaci dokumentów urzędowych pochodzących z innych państw członkowskich w stosunku do naszych aktów notarialnych będących tytułami egzekucyjnymi.

Prezes KRN Tomasz Janik:

Czyli jak rozumiem nie będzie dodatkowego zaświadczenia dla polskich tytułów, które będą używane w innych krajach członkowskich?

Członek KKPC prof. dr hab. Karol Weitz:

Jeśli polski tytuł będzie miał być wykonany w innym państwie członkowskim, to będzie w Polsce uzyskiwał takie zaświadczenie i będzie automatycznie wykonywany w innym państwie członkowskim, bo to zaświadczenie będzie podstawą do jego wykonalności w każdym innym państwie członkowskim. Co więcej, polski akt notarialny będzie mógł być zaopatrzony w Polsce w zaświadczenie bez potrzeby uprzedniego nadawania mu klauzuli wykonalności. Nie będzie takiej potrzeby, bo on jest w Polsce wykonalny, natomiast aby był podstawą egzekucji, wymagana jest klauzula wykonalności.

Prezes KRN Tomasz Janik:

Jak rozumiem, po dokładnej analizie, bo jak mówię, nie miałem czasu na przeczytanie całości projektu, wyczytam brak klauzuli wykonalności dla aktu, czy wynika to wprost z rozporządzenia? Jeśli mogę zadać takie pytanie.

Członek KKPC prof. dr hab. Karol Weitz:

O tym, jakie warunki spełniać musi w państwie pochodzenia dany tytuł egzekucyjny, w tym wypadku akt notarialny, aby uzyskać przedmiotowe zaświadczenie, decyduje rozporządzenie i takim warunkiem jest wykonalność. Akt notarialny w Polsce jest wykonalny po jego sporządzeniu przez notariusza, jeśli spełnia warunki poddania się egzeku-

cji, natomiast czym innym od tej wykonalności jest to, kiedy może być w Polsce podstawą egzekucji. Do tego potrzebna jest klauzula wykonalności. To są dwie różne rzeczy.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy po tych wyjaśnieniach do art. 1153^{13} są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała artykuł.

Przechodzimy do art. 1153^{14}. Czy do tego artykułu są uwagi? Nie słyszę, dziękuję. Komisja przyjęła artykuł.

Czy do art. 1153^{15} § 1 i 2 są uwagi państwa posłów czy Biura Legislacyjnego? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła artykuł.

Czy do art. 1153^{16} są uwagi państwa posłów? Proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca, dwie uwagi o charakterze redakcyjnym. W § 2 proponujemy wyrazy „,o którym mowa w § 1" zastąpić wyrazami „o utracie lub ograniczeniu wykonalności", ażebyśmy odwoływali się do „zaświadczenia o utracie lub ograniczeniu wykonalności" oraz w § 3, gdzie jest powołanie na art. 1153^{13} § 1 pkt 1 spójnik „lub" zastąpić spójnikiem „albo", jak jest w przepisie art. 1153^{14} § 1, który już został przyjęty przez Komisję. Tam też jest spójnik „albo" pomiędzy punktami. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, proszę o stanowisko.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Nie mamy żadnych zastrzeżeń.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi państwa posłów do artykułu? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała art. 1153^{16}.

Przechodzimy do art. 1153^{17}. Czy są do niego uwagi państwa posłów? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1153^{17}.

Przechodzimy do art. 1153^{18}. Czy są do niego uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła artykuł.

Przechodzimy do art. 1153^{19}. Czy są uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mamy uwagę do wprowadzenia do wyliczenia. Proponujemy nadać brzmienie: „Organ egzekucyjny umarza postępowanie egzekucyjne w całości lub w części na wniosek także wtedy, gdy:". To jest uwaga o charakterze redakcyjnym.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie ministrze. Nie ma uwag. Czy państwo posłowie mają uwagi do tej zmiany? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła artykuł.

Przechodzimy do art. 1153^{20}. Czy są do niego uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Uwaga o charakterze legislacyjnym. Wyrazy „art. 1153^{19} § 1 pkt 2" zastąpić wyrazami „art. 1153^{19} pkt 2", gdyż ten artykuł nie ma oznaczenia paragrafów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że ministerstwo nie ma uwag, dziękuję. Czy są uwagi państwa posłów? Nie ma, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała poprawkę.

Przechodzimy do Tytułu III. Czy do tytułu są uwagi? Nie słyszę, dziękuję. Tytuł został zaakceptowany przez Komisję.

Przechodzimy do art. 1153^{21}. Czy są do niego uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, mamy uwagi do art. 1153^{23} i art. 1153^{24}. Od tego zaczęły się nasze wątpliwości dotyczące precyzyjności i komunikatywności przepisów. To jest ze sobą związane. Otóż, art. 1153^{24} odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów art. art. 1153^{21}–1153^{23}. Z kolei art. 1153^{23} już nakazuje odpowiednie stosowanie innych przepisów. W związku z tym w naszej ocenie mieliśmy tutaj do czynienia z zakazanym przez zasady techniki prawodawczej stosowaniem kaskadowych odesłań, ale również, a może przede wszystkim z problemem z komunikatywnością i być może z interpretacją tekstu. W związku z tym w trybie roboczym uzgodniliśmy z przedstawicielami ministra sprawiedliwości nowe brzmienie przepisów umieszczonych w tym tytule.

Pierwsza poprawka dotyczyłaby właśnie art. 1153^{21}, w którym chcielibyśmy po § 1 dodać § 1a w następującym brzmieniu: „Wniosek o odmowę uznania i wniosek o stwierdzenie braku podstaw do odmowy uznania, przewidziane w przepisach rozporządzenia nr 1215/2012 oraz wniosek o odmowę uznania przewidziany w przepisach rozporządzenia nr 606/2013 wnosi się do sądu okręgowego, który byłby miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy rozstrzygniętej orzeczeniem lub w którego okręgu znajduje się miejscowo właściwy sąd rejonowy, a w braku tej podstawy Sąd Okręgowy w Warszawie.”. Konsekwencją byłaby poprawka w § 2 art. 1153^{21}, gdzie wyraz „wierzyciel” należałoby zastąpić wyrazem „przeciwnik”, § 3 nie ulegałby zmianie.

Natomiast art. 1153^{22} otrzymałby następujące brzmienie: „Na postanowienie w przedmiocie odmowy wykonania, odmowy uznania albo stwierdzenia braku podstaw do odmowy uznania przysługuje zażalenie, a od postanowienia sądu apelacyjnego skarga kasacyjna; można także żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym postanowieniem w przedmiocie odmowy wykonania, odmowy uznania albo stwierdzenia braku podstaw do odmowy uznania oraz stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia wydanego w tym przedmiocie.”. Konsekwencją tych zmian byłoby z kolei skreślenie z tekstu art. 1153^{23}, ponieważ jego treść już została skonsumowana w jednostkach redakcyjnych, które odczytałam i koleją konsekwencją byłaby zmiana odesłania w art. 1153^{24}, gdzie wyrazy „art. 1153^{21}–1153^{23}” zastąpilibyśmy wyrazami „art. 1153^{21} i art. 1153^{22}”.

Zmiana jest obszerna, pani przewodnicząca, w naszej ocenie nie jest ona zmianą czysto redakcyjną, dlatego jeżeli miałaby być wprowadzona do tekstu, wymagałaby przejęcia przez kogoś z państwa w formie poprawki i przegłosowania przez Komisję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy pan minister chciałby się w tej sprawie odnieść?

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Nie mamy uwag co do tej poprawki. Popieramy ją.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Czyli państwo akceptujecie poprawkę? Kto z państwa posłów chciałby przejąć poprawkę? Proszę bardzo, pani poseł Ligia Krajewska. Proszę o odczytanie poprawki, ponieważ przyjęlibyśmy ją już z konsekwencjami dla wszystkich artykułów w Tytule III.

Poseł Ligia Krajewska (PO):

„1) W art. 1153^{21}:

a) Po § 1 dodać § 1a w brzmieniu: «Wniosek o odmowę uznania i wniosek o stwierdzenie braku podstaw do odmowy uznania, przewidziane w przepisach rozporządzenia nr 1215/2012 oraz wniosek o odmowę uznania przewidziany w przepisach rozporządzenia nr 606/2013 wnosi się do sądu okręgowego, który byłby miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy rozstrzygniętej orzeczeniem lub w którego okręgu znajduje się miejscowo właściwy sąd rejonowy, a w braku tej podstawy Sąd Okręgowy w Warszawie.»,

b) w § 2 wyraz «wierzyciel» zastąpić wyrazem «przeciwnik»,

2) Art. art. 1153^{22} nadać brzmienie: «Na postanowienie w przedmiocie odmowy wykonania, odmowy uznania albo stwierdzenia braku podstaw do odmowy uznania przysługuje zażalenie, a od postanowienia sądu apelacyjnego skarga kasacyjna; można także żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym postanowie-

niem w przedmiocie odmowy wykonania, odmowy uznania albo stwierdzenia braku podstaw do odmowy uznania oraz stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia wydanego w tym przedmiocie.»,

3) Skreślić art. 1153^{23},

4) W art. 1153^{24} wyrazy «art. 1153^{21}-1153^{23}» zastąpić wyrazami «art. 1153^{21} i art. 1153^{22}».".

Strasznie długie zdania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę o podpisy trojga z państwa posłów i złożenie poprawki. Czy do całego Tytułu III z wniesioną przez panią poseł Ligię Krajewską poprawką są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja zaakceptowała poprawkę.

Przechodzimy do art. 2 projektu. Czy są uwagi państwa posłów? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Drobna uwaga do art. 2 do dodawanego pkt 2b. Wyrazy „o którym mowa" powinniśmy zastąpić wyrazami „o których mowa", gdyż jest tam mowa o wniosku o odmowę uznania oraz o wniosku o stwierdzenie braku podstaw do odmowy uznania.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że rząd akceptuje tę poprawkę. Czy są uwagi państwa posłów do art. 2 z drobną poprawką legislacyjną? Nie słyszę, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła proponowany artykuł.

Przechodzimy do art. 3 ustawy. Czy są uwagi państwa posłów do art. 3? Proszę, Biuro Legislacyjne ma uwagi. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca. Oczywiście nie mamy uwag co do samej treści art. 3. Natomiast chcielibyśmy powtórzyć uwagę, która została też zawarta we wstępnej opinii legislacyjnej Biura Legislacyjnego do projektu, iż biorąc pod uwagę kalendarz prac Sejmu i Senatu oraz konieczność zachowania konstytucyjnych terminów dla Senatu oraz Prezydenta RP data wejścia w życie ustawy może być trudna do zrealizowania. Natomiast, jak rozumiemy, konsultowaliśmy się też dzisiaj ze stroną rządową, wszyscy dołożymy starań ku temu, ażeby data wejścia w życie ustawy określona w projekcie była do zrealizowania, ale byliśmy zobowiązani do tego, żeby powtórzyć tę uwagę na posiedzeniu Komisji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Nie słyszę uwag państwa posłów, stwierdzam, że Komisja zaakceptowała art. 3 omawianego projektu. W ten sposób omówiliśmy wszystkie proponowane zmiany. Chcę tylko dodać, że nasza Komisja oczywiście też została związana określonym terminem przez pana marszałka i robimy wszystko, żebyśmy mogli go dotrzymać. Termin dla naszej Komisji został ostatecznie przedłużony przez pana marszałka, ponieważ zwracałam się z taką prośbą w imieniu Komisji.

Proszę państwa, teraz proponuję, żebyśmy przystąpili do przegłosowania przez Wysoką Komisję. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła sprawozdanie, w którym przedstawi Sejmowi wniosek o przyjęcie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk nr 2847) wraz z przyjętymi poprawkami.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proszę o zgłoszenie kandydata. Proszę bardzo, pan poseł Witold Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Zgłaszam panią poseł Ligię Krajewską.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pani poseł Ligia Krajewska. Czy pani poseł wyraża zgodę? Dziękuję bardzo. Nie słyszę innych propozycji. Dziękuję i stwierdzam, że pani poseł będzie reprezentowała Komisję na posiedzeniu Sejmu.

Proponuję jeszcze, żeby wyznaczyć termin dla ministra spraw zagranicznych. Czy pan minister ma jakieś propozycje, jeśli chodzi o dalszy etap prac? Nasza Komisja na podstawie dzisiejszego posiedzenia, po przyjęciu i przedłożeniu panu marszałkowi sprawozdania nie będzie już gospodarzem projektu, będzie nim pan marszałek. W związku z tym nie wiem, kiedy ewentualnie możliwy będzie termin drugiego czytania w Sejmie. Proszę.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Pani przewodnicząca, postaramy się wpłynąć na pana marszałka Sejmu, uprzejmie poprosić, by było to jak najszybciej. Także termin jutrzejszy umożliwiłby dalsze procedowanie nad ustawą.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Jeśli pan minister ma gwarancję, że jest to możliwe.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Gwarancji oczywiście nie ma, ale będziemy od rana uprzejmie upraszać pana marszałka.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Ewentualnie przypuszczenie, może lepiej to zabrzmi. Proszę, w takim razie proponuję termin dla ministra spraw zagranicznych do jutra do godz. 12.00.

Dziękuję państwu posłom, dziękuję gościom, dziękuję panu ministrowi. Wyczerpaliśmy porządek, zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Dziękuję bardzo.